

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

num idemque objectum formale virtutis acquisita & infusa, siquidem specie distinguuntur; cum virtus acquisita habeat motivum honestatis ex lege & ratione naturali derivata, infusa vero motivum honestatis derivata ex lege supernaturali, & regulata per lumen fidei: ergo non potest vitium exercere directam contrarietatem adversus utramque virtutem. Contra quam igitur pugnat? Contra illam, a cuius motivo directe recedit, & hæc est virtus acquisita.

Secundò. Illi virtuti directe contrariatur vitium, cum cujus motivo directe pugnat actus vitii: habitus quippe sunt propter actus, & ab illis proximè specificantur: atqui actus vitii directe pugnat cum motivo virtutis acquisitæ, non infusæ: ergo non virtuti infusæ, sed acquisitæ directe contrariatur.

7. Altera pars æquè probatur auctoritate & ratione S. D. Inter illos habitus intercedit aliqua contrarietas indirecta; cum enim sint inter se incompossibiles, debet illa incompossibilitas reduci ad aliquod genus oppositionis; nec potest facile ad aliud reduci quam positivæ contrarietatis, siquidem utrumque extremum est positivum.

Confirmatur primò. Virtus, quæ dimiuit habitum vitii, habet aliquam oppositionem contrariam cum illo: sed virtus infusa per suum actum tamen non omnino destruat, dimiuit tamen habitum vitii, & facit ut sit in statu corruptionis, ita affirmante Doctore Angelico q. 1. de Virt. in comm. a. 10. ad 16. *Dicendum, quòd licet per unum actum simplicem non corrumpatur habitus virtutis acquisita, tamen actus contritionis habet hoc, quòd corrumpat habitum vitii generatum ex virtute gratiæ, unde in eo, qui habet habitum intemperantiæ, cum conteritur, non remanet cum virtute temperantiæ infusa habitus intemperantiæ in ratione habitus, sed in via corruptionis, quasi dispositio quadam, dispositio autem non contrariatur habitui perfectò.*

Confirmatur secundò. Peccatum avertens hominem ab ultimo fine naturali, indirectè etiam avertit à fine ultimo supernaturali, & vice versa; quia ultimus finis naturalis, quantumvis diversi ordinis, est tamen subordinatus ultimo fini supernaturali, & efficax conversio in finem ultimum supernaturalem est incompossibilis cum aversione ab ultimo fine naturali: ergo pariter inclinatio in peccatum [h. e. vitium] indirectè contrariatur cum inclinatione in actum virtutis infusæ, qui est mediata vel immediata, formalis vel virtualis conversio in ultimum finem supernaturalem.

§ III.

Solvuntur Objectiones.

8. Objicies primò. Habitum inclinantes in actus oppositos tantum materialiter, sive circa objectum materiale, sub diversis tamen mediis aut

motivis formalibus, sibi invicem non contrariantur: sed vitium & virtus infusa inclinant tantum in actus oppositos, sub motivis formaliter diversis: ergo non contrariantur. Major probatur: Sic habitus erroneus circa physicam demonstrationem rotunditatis terræ, non contrariatur mathematicæ demonstrationi ejusdem: quia licet circa objectum materiale habeant oppositionem, procedunt tamen ex motivis formaliter diversis.

Respond. negando vel dist. Maj. si illa diversitas motivorum sit sufficiens tollere effectus privativè oppositos, concedo; si non sit sufficiens, sed illos potius causet, nego majorem: & sic distincta min. nego consequentiam. Unde ad probationem nego assumptum; nam intellectus per habitum erroneum redditur obscurus & incertus de terræ rotunditate, per scientiam verò mathematicam efficitur clarus & certus, quia effectus formaliter oppositi non tolluntur sed potius causantur per diversa motiva formalia: prout in simili loquuntur Thomistæ in 2. 2. cum probent habitus fidei supernaturalis, & scientiæ naturalis circa idem objectum materiale simul in intellectu componi non posse, quantumvis sint diversi ordinis & procedant ex diversis motivis.

Objicies secundò? Contraria sunt, quæ se mutuò expellunt ab eodem subjecto, ideoque in gradibus intensis non possunt simul consistere; atqui virtus infusa quantumvis in gradu valde intenso consistit in homine recenter justificato unà cum vicio per actus frequentatos generato & opposito honestati virtutis naturalis: ergo inter se non contrariantur.

Respond. distinguendo majorem. Quæ se mutuò expellunt &c. quando sunt in gradibus intensis tam quoad substantiam, quàm quoad modum habitus, concedo; tantum quoad substantiam, nego maj. sed in homine recens justificato reperitur virtus infusa in gradu intenso quoad substantiam habitus, concedo; quoad modum habitus, hoc est, quoad rationem difficultatis mobilis, nego: sic & vitium reperitur quoad substantiam in gradu intenso, non autem quoad modum; jam enim, ut docebat Ang. D. cit. est in via corruptionis, est facilius mobile, ideoque habet modum dispositionis. Sed cur virtus infusa in recens justificato non habet modum habitus? Quia propter imbecillitatem subjecti facile amitti potest.

Inquis. Hæc ratione per unicum actum peccati, quo virtus infusa unà cum gratia sanctificante expellitur, vitium restitueretur tam quoad modum, quàm quoad substantiam habitus, quod videretur absurdum. Respond. Restitueretur per se, quasi dando novum esse, nego sequelam; per accidens, removendo videlicet inclinationem supernaturalem, quæ frænabatur illa prava inclinatio, concedo, quod tamen nequaquam est absurdum.